
**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1989-1990

25 JANUARI 1990

WETSONTWERP

**houdende goedkeuring van de
overeenkomst tussen het Koninkrijk
België en de Republiek Senegal tot
het vermijden van dubbele belasting
en tot het voorkomen van het ontgaan
van belasting inzake belastingen naar
het inkomen, ondertekend te Brussel
op 29 september 1987**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Regering onderwerpt heden aan uw goedkeuring de Overeenkomst tussen België en Senegal tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 september 1987.

Alhoewel Senegal geen lid van de O.E.S.O. is, volgt deze Overeenkomst in ruime mate het door die internationale organisatie in 1977 gepubliceerde modelverdrag. In deze Overeenkomst zijn echter enkele oplossingen opgenomen die zijn ontleend aan het modelverdrag van de Organisatie van de Verenigde Naties waarin de betrekkingen tussen geïndustrialiseerde landen en ontwikkelingslanden centraal staan.

De Overeenkomst is onderverdeeld in zes hoofdstukken waarvan de inhoud hierna wordt samengevat.

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

25 JANVIER 1990

PROJET DE LOI

**portant approbation de la
convention entre le Royaume de
Belgique et la République du Sénégal
tendant à éviter la double imposition
et à prévenir l'évasion fiscale
en matière d'impôts sur les
revenus, signée à Bruxelles
le 29 septembre 1987**

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement soumet aujourd'hui à votre approbation la Convention entre la Belgique et le Sénégal tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, signée à Bruxelles le 29 septembre 1987.

Bien que le Sénégal ne soit pas membre de l'O.C.D.E., la Convention s'inspire dans une large mesure du modèle de Convention publié en 1977 par cette organisation internationale. Cependant, un certain nombre de solutions préconisées dans le modèle de Convention de l'Organisation des Nations Unies, modèle conçu spécialement pour les relations entre pays industrialisés et pays en développement, ont été retenues dans la présente Convention.

Celle-ci se subdivise en six chapitres dont le contenu est résumé ci-après.

I. — WERKINGSSFEER VAN DE OVEREENKOMST (art. 1 en 2)

Ingevolge artikel 1 is de Overeenkomst van toepassing op alle natuurlijke personen of rechtspersonen die, ongeacht hun nationaliteit, inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 2 geeft een omschrijving en opsomming van de belastingen die door de Overeenkomst worden bedoeld. Het bepaalt daarenboven dat de Overeenkomst eveneens van toepassing is op de toekomstige, gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen zouden worden geheven.

In dit verband worde opgemerkt dat de Senegalese patentbelasting die niet de aard heeft van een werkelijke inkomstenbelasting, niet onder de toepassing van de overeenkomst zal vallen.

II. — BEPALING VAN DE VOORNAAMSTE BEGRIPPEN UIT DE OVEREENKOMST (art. 3 tot 5)

De bepalingen van de artikelen 3 tot 5 stemmen grotendeels overeen met die van het O.E.S.O.-modelverdrag.

Met betrekking tot de bepaling van de vaste inrichting heeft men zich evenwel ook laten leiden door de bepaling die reeds voorkomt in de overeenkomst tussen België en Ivoorkust, andere Lidstaat van de Afrikaanse Financiële Gemeenschap (in het Frans C.F.A.). Aldus worden inzonderheid als vaste inrichtingen aange-merkt :

- een verkoopgelegenheid (art. 5, § 2, e) -);
- een vaste bedrijfsinrichting gebruikt voor de aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen (art. 5, § 2, h) -);
- een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen aangehouden voor de aflevering (art. 5, § 2, i) -);
- een plaats van uitvoering van een bouwwerk, of van constructiewerkzaamheden of van werkzaamheden van toezicht daarop, waarvan de duur zes maanden overschrijdt (art. 5, § 3, a) -);
- het verstrekken van diensten, daaronder begrepen adviezen, door een onderneming gedurende een tijdvak dat zes maanden in enig tijdperk van twaalf maanden overschrijdt (art. 5, § 3, b) -);
- een niet-onafhankelijke vertegenwoordiger die over een voorraad goederen beschikt waaruit hij geregeld leveringen uitvoert voor rekening van een onderneming (art. 5, § 5, b) -);
- een vertegenwoordiger die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend voor rekening van één onderneming optreedt, wat hem uit de categorie van de onafhankelijke vertegenwoordigers sluit (art. 5, § 7);

I. — CHAMP D'APPLICATION DE LA CONVENTION (art. 1re et 2)

En vertu de son article 1er, la Convention s'applique à toutes les personnes physiques ou morales qui, indépendamment de leur nationalité, sont des résidents de l'un ou des deux Etats contractants.

L'article 2 définit et énumère les impôts qui sont visés dans la Convention. Il précise en outre que celle-ci s'applique également aux impôts futurs de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient.

A noter à cet égard que la contribution sénégalaise des patentes, qui n'a pas le caractère d'un véritable impôt sur le revenu, ne sera pas visée par la Convention.

II. — DEFINITION DES PRINCIPALES NOTIONS UTILISEES DANS LA CONVENTION (art. 3 à 5)

Les définitions reprises sous les articles 3 à 5 correspondent dans une large mesure à celles du modèle de convention de l'O.C.D.E.

En ce qui concerne pourtant la définition de l'établissement stable, on s'est inspiré aussi de celle qui figure déjà dans la Convention de la Belgique avec la Côte d'Ivoire, autre pays membre de la Communauté financière africaine (C.F.A.). Ainsi sont notamment considérés comme établissements stables :

- un magasin de vente (art. 5, § 2, e) -);
- une installation fixe d'affaires utilisée pour la livraison de marchandises appartenant à l'entreprise (art. 5, § 2, h) -);
- un dépôt de marchandises appartenant à l'entreprise et entreposées aux fins de livraison (art. 5, § 2, i) -);
- un chantier de construction ou de montage ou des activités de surveillance s'y exerçant, dont la durée excède six mois (art. 5, § 3, a) -);
- la fourniture, par une entreprise, de services, y compris les services de consultants, pendant une durée supérieure à six mois dans les limites d'une période quelconque de 12 mois (art. 5, § 3, b) -);
- un agent non autonome disposant d'un stock de marchandises au moyen duquel il effectue régulièrement des livraisons pour le compte d'une entreprise (art. 5, § 5, b) -);
- un agent qui agit exclusivement ou presque exclusivement pour le compte d'une seule entreprise, ce qui l'écarte de la catégorie des agents indépendants (art. 5, § 7);

— een niet-onafhankelijke vertegenwoordiger door wiens bemiddeling een verzekeringonderneming premies int of risico's verzekert (art. 5, § 6); deze bepaling is evenwel niet van toepassing met betrekking tot herverzekering.

Het betreft ter zake bijzonderheden die in veel overeenkomsten tot voorkoming van dubbele belasting met ontwikkelingslanden worden aangetroffen.

III. — BELASTINGREGELING DIE IN DE BRONSTAAT OP DE VERSCHILLENDE CATEGORIEËN VAN INKOMSTEN VAN TOEPASSING IS (art. 6 tot 21)

Naar gelang van de regeling die in de bronstaat van toepassing is, kunnen de inkomsten in drie categorieën worden ingedeeld.

1° In de bronstaat of in de Staat van het tijdelijk verblijf van de genietter vrijgestelde inkomsten :

— winst uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer; dit stelsel is eveneens van toepassing op het gedeelte van de door de multinationale vennootschap Air-Afrique verwezenlijkte winst dat de Senegalese partners uit hun deelneming in die vennootschap verkrijgen (art. 8);

— voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt (art. 13, § 3), zomede voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere roerende goederen die geen deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting of van een vaste basis in de bronstaat (art. 13, § 4);

— beloningen van personen die tewerkgesteld zijn aan boord van een luchtvaartuig dat in internationaal verkeer door de multinationale vennootschap Air-Afrique wordt geëxploiteerd (art. 15, § 3, 2^e lid);

— particuliere pensioenen en andere soortgelijke beloningen betaald ter zake van een vroegere dienstbetrekking (art. 18);

— bedragen die studenten of voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde personen ontvangen om in de Staat waar ze tijdelijk verblijven hun onderhoud, studie of opleiding te bekostigen, op voorwaarde dat die bedragen uit bronnen buiten die Staat afkomstig zijn (art. 20);

— bestanddelen van het inkomen die niet uitdrukkelijk in de andere bepalingen van de Overeenkomst zijn vermeld, indien het goed of het recht dat het inkomen oplevert niet wezenlijk met een in de bronstaat gelegen vaste inrichting of vaste basis is verbonden (art. 21).

— un agent non autonome par l'intermédiaire duquel une entreprise d'assurances perçoit des primes ou assure des risques (art. 5, § 6); cette disposition n'est toutefois pas applicable en matière de réassurance.

Il s'agit en l'espèce de particularités qu'on rencontre dans beaucoup de conventions préventives de la double imposition auxquelles des pays en développement font parties.

III. — REGIME FISCAL APPLICABLE DANS L'ETAT DE LA SOURCE AUX DIVERSES CATEGORIES DE REVENUS (art. 6 à 21)

Suivant le régime qui leur est applicable dans l'Etat de la source, les revenus peuvent être classés en trois catégories.

1° Revenus exonérés dans l'Etat de la source ou dans l'Etat de séjour temporaire du bénéficiaire :

— les bénéfices provenant de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs; ce régime s'applique également à la fraction des bénéfices réalisés par la société multinationale Air-Afrique que les partenaires sénégalais tirent de leur participation dans cette société (art. 8);

— les gains provenant de l'aliénation de navires ou d'aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs (art. 13, § 3) ainsi que les gains provenant de l'aliénation de tous autres biens mobiliers qui ne font pas partie de l'actif d'un établissement stable ou d'une base fixe situé dans l'Etat de la source (art. 13, § 4);

— les rémunérations des personnes occupées à bord d'un aéronef exploité en trafic international par la société multinationale Air-Afrique (art. 15, § 3, 2ème alinéa);

— les pensions privées et autres rémunérations similaires payées au titre d'un emploi antérieur (art. 18);

— les sommes que les étudiants ou stagiaires reçoivent pour couvrir dans l'Etat de séjour temporaire leurs frais d'entretien, d'études ou de formation, à condition que ces sommes proviennent de sources situées en dehors de cet Etat (art. 20);

— les éléments de revenu qui ne sont pas expressément mentionnés dans les autres dispositions de la Convention, lorsque le droit ou le bien générateur des revenus ne se rattache pas effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situé dans l'Etat de la source (art. 21).

2° In de bronstaat aan een beperkte belasting onderworpen inkomsten

De belasting in de bronstaat mag in de regel niet hoger zijn dan 15 % van het brutobedrag van de dividenden (art. 10, § 2) en de interest (art. 11, § 2), en 10 % van het brutobedrag van de royalty's (art. 12, § 2).

Senegal mag evenwel een belasting heffen ten bedrage van 16 % van het brutobedrag van dividenden en interest uit bronnen in Senegal verkregen door inwoners van België in *zoverre als* het Senegalese interne recht het tarief van de belasting *op dat niveau* bepaalt die deze inkomsten treft indien zij aan niet-inwoners worden betaald (art. 10, § 2, 2^e lid en 11, § 2, 2^e lid).

De tariefbeperkingen zijn evenwel niet van toepassing :

— wanneer de roerende goederen of rechten, die de dividenden, de interest of de royalty's opleveren wezenlijk zijn verbonden met een vaste inrichting of een vaste basis, waarover de genietster van de inkomsten in de bronstaat beschikt (art. 10, § 4, art. 11, § 4, en art. 12, § 4);

— op het abnormale bedrag van de *interest* en de *royalty's*, indien tussen de schuldeiser en de schuldenaar van de inkomsten of tussen hen beiden en een derde bijzondere verhoudingen van verwantschap bestaan (art. 11, § 6 en art. 12, § 6).

3° In de bronstaat aan een onbeperkte belasting onderworpen inkomsten

De hierna vermelde inkomsten zijn zonder beperking belastbaar in de bronstaat die, naar het geval, zal zijn de Staat waar de goederen, de vaste inrichting of de vaste basis zijn gelegen, de Staat waar de werkzaamheid wordt verricht of ook de Staat waarvan de schuldenaar van de inkomsten inwoner is :

— inkomsten uit onroerende goederen (art. 6);

— winst van een vaste inrichting van een onderneming (art. 7);

— voordelen uit de vervreemding van onroerende goederen (art. 13, § 1);

— voordelen uit de vervreemding van roerende goederen die deel uitmaken van een vaste inrichting of vaste basis, zomede voordelen uit de vervreemding van die vaste inrichting of die vaste basis (art. 13, § 2);

— inkomsten uit vrije beroepen of uit andere zelfstandige werkzaamheden van soortgelijke aard indien deze inkomsten door tussenkomst van een vaste basis worden verkregen (art. 14);

— beloningen van loon- en weddetrekkers uit de particuliere sector, andere dan aan boord van een schip of luchtvaartuig in internationaal verkeer tewerkgestelde personen en onder voorbehoud van de toepassing van de zogenaamde 183-dagen-regel (art. 15);

2° Revenus soumis à une imposition limitée dans l'Etat de la source

D'une manière générale, l'impôt pouvant être prélevé dans l'Etat de la source ne peut excéder 15 % du montant brut des dividendes (art. 10, § 2) et des intérêts (art. 11, § 2), et 10 % du montant brut des redevances (art. 12, § 2).

Toutefois, le Sénégal peut percevoir un impôt s'élevant à 16 % du montant brut des dividendes et des intérêts tirés de sources sénégalaises par des résidents de la Belgique *dans la mesure où* le droit interne du Sénégal fixe à ce niveau le taux de l'impôt frappant ces revenus lorsqu'ils sont payés à des non-résidents (art. 10, § 2, 2ème alinéa et 11, § 2, 2ème alinéa).

Les limitations de taux ne s'appliquent cependant pas :

— lorsque les biens ou droit mobiliers générateurs des dividendes, intérêts ou redevances se rattachent effectivement à un établissement stable ou à une base fixe dont le bénéficiaire des revenus dispose dans l'Etat de la source (art. 10, § 4, art. 11, § 4, et art. 12, § 4);

— au montant anormal des *intérêts* et des *redevances* lorsqu'il existe entre le créancier et le débiteur des revenus ou entre eux deux et un tiers, des relations spéciales d'apparentement (art. 11, § 6 et art. 12, § 6).

3° Revenus soumis à une imposition illimitée dans l'Etat de la source

Les revenus énumérés ci-après sont imposables sans limitation dans l'Etat de la source, lequel sera suivant le cas, l'Etat où les biens, l'établissement stable ou encore la base fixe sont situés, l'Etat où l'activité est exercée ou encore l'Etat dont le débiteur des revenus est un résident :

— les revenus de biens immobiliers (art. 6);

— les bénéfices réalisés par l'établissement stable d'une entreprise (art. 7);

— les gains provenant de l'aliénation de biens immobiliers (art. 13, § 1er);

— les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers appartenant à un établissement stable ou à une base fixe ainsi que ceux provenant de l'aliénation de cet établissement stable ou de cette base fixe (art. 13, § 2);

— les revenus des professions libérales ou d'autres activités indépendantes de nature analogue, si ces revenus sont recueillis par l'entremise d'une base fixe (art. 14);

— les rémunérations des salariés et appointés du secteur privé autres que les personnes occupées à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international et sous réserve d'application de la règle dite des 183 jours (art. 15);

— beloningen uit hoofde van hun mandaat verkregen door bestuurders, commissarissen, enz. van vennootschappen op aandelen, en beloningen van personen die soortgelijke functies uitoefenen; beloningen verkregen ter zake van de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden van beheer of van technische aard zijn echter onderworpen aan de regeling die van toepassing is op de inkomsten van niet-zelfstandige beroepen (art. 16);

— inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars, zelfs indien toegekend aan andere personen, behalve — in het geval van artiesten — wanneer de werkzaamheden worden verricht in het kader van een cultureel akkoord tussen beide overeenkomstsluitende Staten (art. 17);

— openbare beloningen en pensioenen, op bepaalde voorwaarden (art. 19).

IV. — VERMIJDING VAN DUBBELE BELASTING IN DE WOONSTAAT

A. IN BELGIE (art. 22, § 1)

Voor inwoners van België kan het stelsel dat van toepassing is op inkomsten uit bronnen in Senegal als volgt worden samengevat :

1° In Senegal vrijgestelde inkomsten

Deze inkomsten zijn in België tegen het volle tarief en volgens het interne recht belastbaar.

2° In Senegal aan een beperkte belasting onderworpen inkomsten

Dubbele belasting van deze inkomsten wordt op de volgende wijze vermeden :

a) dividenden die Belgische vennootschappen verkrijgen uit vaste deelnemingen in het kapitaal van vennootschappen die inwoner zijn van Senegal : die dividenden zijn ten belope van hun nettobedrag vrijgesteld van de vennootschapsbelasting (art. 22, § 1, c);

b) andere dividenden, interest en royalty's die begrepen zijn in het samengetelde inkomen van de genietters die inwoner zijn van België : het forfaitaire gedeelte van buitenlandse belasting waarin de Belgische wetgeving voorziet, wordt op de voorwaarden en tegen het tarief van die wetgeving verrekend met de Belgische belasting op die inkomsten (art. 22, § 1, b). Hier is in geen enkele afwijking ingevolge de zogenaamde « matching credit »-bepaling voorzien.

3° Zonder beperking in Senegal belastbare inkomsten

België stelt deze inkomsten vrij, doch mag ermede rekening houden om het tarief te bepalen dat van toepassing is op de andere belastbare inkomsten van de

— les rémunérations perçues en raison de leur mandat par les administrateurs, commissaires, etc. de sociétés par actions, ainsi que celles perçues par des personnes exerçant des fonctions analogues; cependant, les rémunérations perçues en raison de l'exercice d'une activité journalière de direction ou de caractère technique suivant le régime applicable aux revenus des professions dépendantes (art. 16);

— les revenus des artistes et des sportifs, même attribués à d'autres personnes, sauf — dans le cas des artistes — si les activités sont exercées dans le cadre d'un accord d'échanges culturels conclu entre les deux Etats contractants (art. 17);

— les rémunérations et pensions publiques sous certaines conditions (art. 19).

IV. — PREVENTION DE LA DOUBLE IMPOSITION DANS L'ETAT DE RESIDENCE

A. EN BELGIQUE (art. 22, § 1er)

Pour les résidents de la Belgique, le régime applicable aux revenus de sources sénégalaises peut se résumer comme suit :

1° Revenus exonérés au Sénégal

Ces revenus sont imposables en Belgique au taux plein et dans les conditions de droit commun.

2° Revenus soumis au Sénégal à une imposition limitée

Il est remédié à la double imposition de ces revenus de la manière suivante :

a) dividendes que des sociétés belges tirent de participations permanentes dans le capital de sociétés résidentes du Sénégal : ces dividendes sont exonérés d'impôt des sociétés à concurrence de leur montant net (art. 22, § 1er, c);

b) autres dividendes, intérêts et redevances compris dans le revenu global des bénéficiaires résidents de la Belgique : la quotité forfaitaire d'impôt étranger prévue par la législation belge est imputée, dans les conditions et au taux prévu par cette législation sur l'impôt belge afférent à ces revenus (art. 22, § 1er, b). Aucune dérogation au titre de la disposition dite au « matching credit » n'est ici prévue.

3° Revenus imposables sans limitation au Sénégal

La Belgique exempte ces revenus mais elle peut les prendre en considération pour fixer le taux applicable aux autres revenus imposables des bénéficiaires

genieters (art. 22, § 1, a), wel te verstaan in zoverre als die vrijgestelde inkomsten ingevolge de interne wetgeving en bij afwezigheid van de Overeenkomst aan belasting tegen progressieve tarieven onderworpen zouden zijn.

De Overeenkomst bevat ook de gebruikelijke bepaling ter voorkoming van dubbele aftrek wegens de verrekening van verliezen die een Belgische onderneming in een in Senegal gevestigde vaste inrichting mocht hebben geleden (art. 22, § 1, d).

B. IN SENEGAL (art. 22, § 2)

De inkomsten uit bronnen in België die op grond van de Overeenkomst in België mogen worden belast, worden in Senegal van belasting vrijgesteld maar mogen in aanmerking worden genomen om het tarief te bepalen van de belasting die in Senegal op de andere belastbare inkomsten van de genieters verschuldigd is.

In afwijking van de bovenbedoelde regel van vrijstelling met progressievoorbehoud, en gelet op de bijzonderheden van het stelsel van de belasting naar het inkomen in Senegal, dat wordt gekenmerkt door een geheel van cedulaire belastingen dat, uitsluitend met betrekking tot de natuurlijke personen, door een algemene progressieve belasting die de gezamenlijke inkomsten van de diverse categorieën treft, wordt overkoepeld, kan Senegal de dividenden, interest en royalty's die inwoners van Senegal uit bronnen in België verkrijgen, slechts onderwerpen :

- aan zijn algemene belasting naar het inkomen, indien de genieters natuurlijke personen zijn;
- aan zijn belasting op nijverheids- en handelswinst en op landbouwwinst, indien de genieters andere dan natuurlijke personen zijn.

V. — BIJZONDERE BEPALINGEN

(art. 23 tot 27)

Dit hoofdstuk behandelt verschillende kwesties die rechtstreeks verband houden met het probleem van de dubbele belasting of met de toepassing van de belastingen in de twee Staten.

Men vindt er de gebruikelijke clausules betreffende :

a) *de non-discrimination* (art. 23) : op grond van deze bepalingen :

- mag België de winst van een Belgische vaste inrichting van een vennootschap of vereniging die inwoner is van Senegal, in haar geheel belasten; het tarief van de belasting der niet-verblijfhouders/vennootschappen moet evenwel tot het tarief van de vennootschapsbelasting worden beperkt (43 % vanaf het aanslagjaar 1988) (art. 23, § 6, a);

(art. 22, § 1er, a), dans la mesure, bien entendu, où ces revenus exemptés seraient passibles de l'impôt aux taux progressifs en vertu de la législation interne et en l'absence de la Convention.

Celle-ci contient également la disposition habituelle tendant à éviter un double dégrèvement par suite de l'imputation de pertes qu'une entreprise belge aurait subies dans un établissement stable situé au Sénégal (art. 22, § 1er, d).

B. AU SENEGAL (art. 22, § 2)

Les revenus de sources belges que la Convention rend imposables en Belgique sont exonérés d'impôt sénégalais mais pourront être pris en considération pour fixer le taux de l'impôt dû au Sénégal sur les autres revenus imposables des bénéficiaires.

Par dérogation à la règle susvisée de l'exemption avec réserve de progressivité, et eu égard aux particularités du système sénégalais d'impôts sur les revenus, qui se caractérise par un ensemble d'impôts cédulaires coiffé, pour ce qui concerne les seules personnes physiques, d'un impôt général progressif frappant la totalité des revenus des diverses catégories, le Sénégal ne pourra soumettre les dividendes, intérêts et redevances que des résidents du Sénégal tirent de sources belges :

- qu'à son impôt général sur le revenu, lorsque les bénéficiaires sont des personnes physiques;
- qu'à son impôt sur les bénéfices industriels et commerciaux et sur les bénéfices des exploitations agricoles, lorsque les bénéficiaires sont des personnes autres que les personnes physiques.

V. — DISPOSITIONS SPECIALES

(art. 23 à 27)

Ce chapitre traite de diverses questions qui se rattachent directement au problème de la double imposition ou à l'application des impôts dans les deux Etats.

On y retrouve les clauses usuelles relatives à :

a) *la non-discrimination* (art. 23) : sur la base de ces dispositions, la Belgique :

- peut imposer globalement les bénéfices d'un établissement stable belge d'une société ou d'une association résidente du Sénégal, le taux de l'impôt des non-résidents/sociétés devant toutefois être réduit au taux de l'impôt des sociétés (43 % à partir de l'exercice d'imposition 1988) (art. 23, § 6, a);

— blijft in België de roerende voorheffing verschuldigd op dividenden die worden verkregen door een Belgische vaste inrichting van een vennootschap of vereniging die inwoner is van Senegal (art. 23, § 6, b);

b) *de regeling voor onderling overleg* (art. 24) en de toekenning in dit verband van een speciale bezwaartermijn van drie jaar aan belastingplichtigen die door een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst zijn getroffen of worden bedreigd;

c) *de wederzijdse administratieve bijstand* met het oog op de vestiging en de invordering van de in de Overeenkomst bedoelde belastingen. Deze bijstand wordt volgens de gebruikelijke regels ingesteld en gaat gepaard met de gewone voorzorgsmaatregelen (art. 25 en 26);

d) *de beperking van de uitwerking van de Overeenkomst* met betrekking tot internationale organisaties en de organen en ambtenaren daarvan, de leden van diplomatieke en consulaire zendingen, zomede de huidige of toekomstige Overeenkomsten inzake technische bijstand tussen de beide Staten (art. 27).

VI. — SLOTBEPALINGEN

De Overeenkomst zal in werking treden op de dertigste dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging en zal rechtstreeks uitwerking in de interne rechtsorde van België hebben op de volgende wijze : zij zal van toepassing zijn :

a) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging;

b) op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die beginnen na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

Zolang de Overeenkomst van kracht zal zijn, zal de bepaling van de Overeenkomst inzake handelsscheepvaart die tussen de B.L.E.U. en Senegal op 1 december 1982 te Dakar is ondertekend, en waarbij een wederzijdse vrijstelling van de winsten uit de scheepvaart is vastgelegd, niet van toepassing zijn in de relaties tussen België en Senegal.

De Overeenkomst zal slechts kunnen worden opgezegd na verloop van een tijdperk van vijf jaar na het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

*
* *

— sauvegarde son précompte mobilier dû sur les dividendes encaissés par l'établissement stable belge d'une société ou association résidente du Sénégal (art. 23, § 6, b);

b) *la procédure amiable* (art. 24) et l'octroi dans le cadre de celle-ci d'un délai spécial de réclamation de trois ans aux contribuables qui sont frappés ou menacés d'une imposition non conforme à la Convention;

c) *l'assistance administrative réciproque* en vue de l'établissement et du recouvrement des impôts visés par la Convention. Cette assistance est organisée suivant les règles habituelles et est assortie des mesures de sauvegarde d'usage (art. 25 et 26);

d) *la limitation des effets de la Convention* pour ce qui concerne les organisations internationales et les organes et fonctionnaires de celles-ci, les membres des missions diplomatiques et consulaires ainsi que les conventions d'assistance technique actuelles et futures entre les deux Etats (art. 27).

VI. — DISPOSITIONS FINALES

La Convention entrera en vigueur le trentième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et sortira directement ses effets dans l'ordre juridique interne de la Belgique de la manière suivante : elle s'appliquera :

a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'échange des instruments de ratification;

b) aux autres impôts établis sur des revenus réalisés au cours des périodes imposables qui commencent après la date de l'échange des instruments de ratification.

Aussi longtemps que la Convention sera en vigueur, la disposition de l'Accord de coopération signé à Dakar le 1er décembre 1982 par l'U.E.B.L. et le Sénégal et prévoyant l'exonération réciproque des bénéfices de la navigation maritime ne s'appliquera pas dans les relations entre la Belgique et le Sénégal.

La Convention ne pourra être dénoncée qu'après expiration d'une période de cinq ans après l'année de l'échange des instruments de ratification.

*
* *

De Regering is van oordeel dat de Overeenkomst in haar geheel een bevredigende oplossing bevat voor de problemen van dubbele belasting die tussen België en Senegal bestaan.

De Overeenkomst kan bovendien als een instrument worden beschouwd dat tot de verbetering van de economische betrekkingen tussen beide landen kan bijdragen.

Als dusdanig zou de Overeenkomst in ruime mate tegemoet komen aan de verwachtingen van de Belgische zakenwereld. De Regering stelt U dan ook voor de Overeenkomst spoedig goed te keuren opdat zij binnen de kortst mogelijke tijd in werking kan treden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Mark EYSKENS

De Minister van Financiën,

Ph. MAYSTADT

De Minister van Buitenlandse Handel,

R. URBAIN

Le Gouvernement estime que la Convention apportera dans son ensemble une solution satisfaisante aux problèmes de double imposition qui existent entre la Belgique et le Sénégal.

La Convention peut, en outre, être considérée comme un instrument susceptible de contribuer à l'amélioration des relations économiques entre les deux pays.

Comme telle, elle devrait répondre très largement aux aspirations des milieux d'affaires belges. C'est pourquoi le Gouvernement vous propose de l'approuver rapidement afin qu'elle puisse entrer en vigueur dans le délai le plus bref possible.

Le Ministre des Affaires étrangères,

Mark EYSKENS

Le Ministre des Finances,

Ph. MAYSTADT

Le Ministre du Commerce extérieur,

R. URBAIN

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het koninkrijk België en de Republiek Senegal tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 september 1987

Enig artikel

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 september 1987, zal volkomen uitwerking hebben.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 24 oktober 1989 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een wetsontwerp « houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 september 1987 », heeft op 29 november 1989 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :

J.-J. STRYCKMANS, *kamervoorzitter*;

C.-L. CLOSSET,
J.-C. GEUS, *staatsraden*;

F. DELPEREE,
P. GOTHOT, *assessoren van de afdeling wetgeving*;

Mevrouw :

J. GIELISSEN, *toegevoegd griffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. REGNIER, auditeur.

De Griffier,

J. GIELISSEN

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'Etat

Avant-projet de loi portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la République du Sénégal tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 29 septembre 1987

Article unique

La Convention entre le Royaume de Belgique et la République du Sénégal tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 29 septembre 1987, sortira son plein et entier effet.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 24 octobre 1989, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique et la République du Sénégal tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 29 septembre 1987 », a donné le 29 novembre 1989 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de

Messieurs :

J.-J. STRYCKMANS, *président de chambre*;

C.-L. CLOSSET,
J.-C. GEUS, *conseillers d'Etat*;

F. DELPEREE,
P. GOTHOT, *assesseurs de la section de législation*;

Madame :

J. GIELISSEN, *greffier assumé*.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, auditeur.

Le Greffier,

J. GIELISSEN

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken van Onze Minister van Financiën en van Onze Minister van Buitenlandse Handel,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Buitenlandse Handel zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Senegal tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 september 1987, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 18 januari 1990.

BOUDEWIJN

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Mark EYSKENS

De Minister van Financiën,

Ph. MAYSTADT

De Minister van Buitenlandse Handel,

R. URBAIN

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES

A tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre des Finances et de Notre Ministre du Commerce extérieur,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre des Finances et Notre Ministre du Commerce extérieur sont chargés de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique

La Convention entre le Royaume de Belgique et la République du Sénégal tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 29 septembre 1987, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 18 janvier 1990.

BAUDOUIN

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires étrangères,

Mark EYSKENS

Le Ministre des Finances,

Ph. MAYSTADT

Le Ministre du Commerce extérieur,

R. URBAIN

**OVEREENKOMST
TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIE EN
DE REPUBLIEK SENEGAL TOT HET
VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN
TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTGAAN
VAN BELASTING INZAKE BELASTINGEN
NAAR HET INKOMEN**

*DE REGERING VAN HET KONINKRIJK
BELGIE*

en

*DE REGERING VAN DE REPUBLIEK
SENEGAL*

Wensende een Overeenkomst te sluiten tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, zijn het volgende overeengekomen :

HOOFDSTUK I

Werkingssfeer van de overeenkomst

Artikel 1

Personen op wie de Overeenkomst van toepassing is

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

Art. 2

Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is

§ 1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een overeenkomstsluitende Staat, van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.

§ 2. Als belastingen naar het inkomen worden beschouwd alle belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen of naar bestanddelen van het inkomen, daaronder begrepen belastingen naar voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, belastingen naar het totale bedrag van de door ondernemingen betaalde lonen of salarissen, alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

§ 3. De bestaande belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn met name :

- a) in België :
 - 1° de personenbelasting,
 - 2° de vennootschapsbelasting,
 - 3° de rechtspersonenbelasting,
 - 4° de belasting der niet-verblijfhouders,

**CONVENTION
ENTRE LA REPUBLIQUE DU SENEGAL
ET LE ROYAUME DE BELGIQUE
TENDANT A EVITER LA DOUBLE
IMPOSITION ET A PREVENIR
L'EVASION FISCALE EN MATIERE
D'IMPOTS SUR LE REVENU**

*LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE
BELGIQUE*

et

*LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DU
SENEGAL*

Désireux de conclure une convention tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, sont convenus des dispositions suivantes :

CHAPITRE I

Champ d'application de la Convention

Article 1er

Personnes visées

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

Art. 2

Impôts visés

§ 1er. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu perçus pour le compte d'un Etat contractant, de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception.

§ 2. Sont considérés comme impôts sur le revenu les impôts perçus sur le revenu total ou sur des éléments du revenu, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant global des salaires payés par les entreprises, ainsi que les impôts sur les plus-values.

§ 3. Les impôts actuels auxquels s'applique la Convention sont notamment :

- a) en ce qui concerne la Belgique :
 - 1° l'impôt des personnes physiques;
 - 2° l'impôt des sociétés;
 - 3° l'impôt des personnes morales;
 - 4° l'impôt des non-résidents;

5° de met de personenbelasting gelijkgestelde bijzondere heffing,

met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belastingen op de personenbelasting,

(hierna te noemen « Belgische belasting »);

b) in Senegal :

1° de belasting op inkomsten uit grondeigendom (l'impôt sur les revenus fonciers);

2° de belasting op nijverheids- en handelswinst en op landbouwwinst (l'impôt sur les bénéfices industriels et commerciaux et sur les bénéfices de l'exploitation agricole);

3° de forfaitaire minimumbelasting op vennootschappen (l'impôt minimum forfaitaire sur les sociétés);

4° de belasting op winst van niet-commerciële beroepen (l'impôt sur les bénéfices des professions non commerciales);

5° de belasting op inkomsten van roerende kapitaal (l'impôt sur le revenu des capitaux mobiliers);

6° de belasting op lonen en salarissen (l'impôt sur les traitements et salaires);

7° de algemene belasting naar het inkomen (l'impôt général sur le revenu);

8° de forfaitaire bijdrage ten laste van werkgevers (la contribution forfaitaire à la charge des employeurs);

9° de fiscale-minimumbelasting (l'impôt du minimum fiscal);

10° de belasting ter vervanging van de fiscale-minimumbelasting (la taxe représentative de l'impôt du minimum fiscal);

11° de belasting op meerwaarde van bebouwde en onbebouwde terreinen (la taxe de plus-value des terrains bâtis et non-bâtis),

(hierna te noemen « Senegalese belasting »).

§ 4. De Overeenkomst is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten delen elkaar, de belangrijke wijzigingen die in hun onderscheidene belastingwetten zijn aangebracht, mede.

HOOFDSTUK II

Begripsbepalingen

Art. 3

Algemene bepalingen

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst, tenzij het zinsverband anders vereist :

a) 1° betekent de uitdrukking « België » het Koninkrijk België; in aardrijkskundig verband gebruikt,

5° la cotisation spéciale assimilée à l'impôt des personnes physiques;

y compris les précomptes, les centimes additionnels auxdits impôts et précomptes et précomptes ainsi que les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques,

(ci-après dénommés « l'impôt belge »);

b) en ce qui concerne le Sénégal :

1° l'impôt sur les revenus fonciers;

2° l'impôt sur les bénéfices industriels et commerciaux et sur les bénéfices de l'exploitation agricole;

3° l'impôt minimum forfaitaire sur les sociétés;

4° l'impôt sur les bénéfices des professions non commerciales;

5° l'impôt sur le revenu des capitaux mobiliers;

6° l'impôt sur les traitements et salaires;

7° l'impôt général sur le revenu;

8° la contribution forfaitaire à la charge des employeurs;

9° l'impôt du minimum fiscal;

10° la taxe représentative de l'impôt du minimum fiscal;

11° la taxe de plus-value des terrains bâtis et non-bâtis,

(ci-après dénommés « l'impôt sénégalais »).

§ 4. Le Convention s'applique aussi aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la Convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplaceraient. Les autorités compétentes des Etats contractants se communiquent les modifications importantes apportées à leurs législations fiscales respectives.

CHAPITRE II

Définitions

Art. 3

Définitions générales

§ 1er. Au sens de la présente Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

a) 1° le terme « Belgique » désigne le Royaume de Belgique ; employé dans un sens géographique, il

betekent zij het nationale grondgebied, de territoriale zee en elk ander gebied in zee waar België, in overeenstemming met het internationale recht, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefent;

2° betekent de uitdrukking « Senegal » de Republiek Senegal; in aardrijkskundig verband gebruikt betekent zij het nationale grondgebied, de territoriale wateren en elk zeegebied waar Senegal, in overeenstemming met het internationale recht, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefent;

b) betekenen de uitdrukkingen « een overeenkomstsluitende Staat » en « de andere overeenkomstsluitende Staat », België of Senegal, al naar het zinsverband vereist;

c) omvat de uitdrukking « persoon » een natuurlijke persoon, een vennootschap en elke andere vereniging van personen;

d) betekent de uitdrukking « vennootschap » elke rechtspersoon of elke eenheid die voor de belastingheffing in het land waarvan zij inwoner is, als een rechtspersoon wordt behandeld;

e) betekenen de uitdrukkingen « onderneming van een overeenkomstsluitende Staat » en « onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat » onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat;

f) betekent de uitdrukking « onderdanen » :

1° alle natuurlijke personen die de nationaliteit van een overeenkomstsluitende Staat bezitten;

2° alle rechtspersonen, personenvennootschappen en verenigingen die hun rechtspositie als zodanig ontleen aan de wetgeving die in een overeenkomstsluitende Staat van kracht is;

g) betekent de uitdrukking « internationaal verkeer » elk vervoer door een schip of luchtvaartuig dat door een onderneming die haar plaats van werkelijke leiding in een overeenkomstsluitende Staat heeft, wordt geëxploiteerd, behalve indien het schip of het luchtvaartuig slechts tussen in de andere overeenkomstsluitende Staten gelegen plaatsen wordt geëxploiteerd.

h) betekent de uitdrukking « bevoegde autoriteit » :

1° in België, de Minister van Financiën of zijn afgevaardigde, en

2° in Senegal, de Minister belast met de Financiën of zijn afgevaardigde.

§ 2. Voor de toepassing van de Overeenkomst door een overeenkomstsluitende Staat heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is.

désigne le territoire national, la mer territoriale ainsi que les autres zones maritimes sur lesquelles, conformément au droit international, la Belgique exerce des droits de souveraineté ou de juridiction;

2° le terme « Sénégal » désigne la République du Sénégal; employé dans un sens géographique, il désigne le territoire national, les eaux territoriales ainsi que les autres zones maritimes sur lesquelles, conformément au droit international, le Sénégal exerce des droits de souveraineté ou de juridiction;

b) les expressions « un Etat contractant » et « l'autre Etat contractant » désignent, suivant le contexte, la Belgique ou le Sénégal;

c) le terme « personne » comprend les personnes physiques, les sociétés et tous autres groupements de personnes;

d) le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité qui est considérée comme une personne morale aux fins d'imposition dans l'Etat dont elle est un résident;

e) les expressions « entreprise d'un Etat contractant » et « entreprise de l'autre Etat contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

f) le terme « nationaux » désigne :

1° toutes les personnes physiques qui possèdent la nationalité d'un Etat contractant;

2° toutes les personnes morales, sociétés de personnes et associations constituées conformément à la législation en vigueur dans un Etat contractant;

g) l'expression « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise dont le siège de direction effective est situé dans un Etat contractant, sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre Etat contractant;

h) l'expression « autorité compétente » désigne :

1° en ce qui concerne la Belgique, le Ministre des Finances ou son délégué, et

2° en ce qui concerne le Sénégal, le Ministre chargé des Finances ou son délégué.

§ 2. Pour l'application de la Convention par un Etat contractant, toute expression qui n'y est pas définie a le sens que lui attribue le droit de cet Etat concernant les impôts auxquels s'applique la Convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

Art. 4

Inwoner

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « inwoner van een overeenkomstsluitende Staat » iedere persoon wiens inkomsten, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting zijn onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere, soortgelijke omstandigheid. Die uitdrukking omvat echter niet personen die in die Staat enkel ter zake van inkomsten uit in die Staat gelegen bronnen aan belasting zijn onderworpen.

§ 2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner van beide overeenkomstsluitende Staten is, wordt zijn toestand op de volgende wijze geregeld :

a) hij wordt geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);

b) indien niet kan worden bepaald in welke Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft of indien hij in geen van de Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;

c) indien hij in beide Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is;

d) indien hij onderdaan is van beide Staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.

§ 3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner is van beide overeenkomstsluitende Staten, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

Art. 5

Vaste inrichting

§ 1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking « vaste inrichting » een vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend.

§ 2. Een vaste inrichting zijn in het bijzonder :

- a) een plaats waar leiding wordt gegeven,
- b) een filiaal,
- c) een kantoor,
- d) een fabriek,
- e) een verkoopgelegenheid,
- f) een werkplaats,

Art. 4

Résident

§ 1er. Au sens de la présente Convention, l'expression « résident d'un Etat contractant » désigne toute personne dont le revenu est, en vertu de la législation de cet Etat, assujéti à l'impôt dans cet Etat, en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue. Toutefois, cette expression ne comprend pas les personnes qui ne sont assujetties à l'impôt dans cet Etat que pour les revenus de sources situées dans cet Etat.

§ 2. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1er, une personne physique est un résident des deux Etats contractants, sa situation est réglée de la manière suivante :

a) cette personne est considérée comme un résident de l'Etat où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) si l'Etat où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat où elle séjourne de façon habituelle;

c) si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux Etats ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme un résident de l'Etat dont elle possède la nationalité;

d) si cette personne possède la nationalité des deux Etats ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des Etats contractants tranchent la question d'un commun accord.

§ 3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1er, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux Etats contractants, elle est considérée comme un résident de l'Etat où son siège de direction effective est situé.

Art. 5

Etablissement stable

§ 1er. Au sens de la présente Convention, l'expression « établissement stable » désigne une installation fixe d'affaires par l'intermédiaire de laquelle une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

§ 2. Constituent notamment un établissement stable :

- a) un siège de direction,
- b) une succursale,
- c) un bureau,
- d) une usine,
- e) un magasin de vente,
- f) un atelier,

g) een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen,

h) een vaste bedrijfsinrichting gebruikt voor de aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen,

i) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen aangehouden voor de aflevering.

§ 3. De uitdrukking « vaste inrichting » omvat eveneens :

a) een plaats van uitvoering van een bouwwerk, of van constructiewerkzaamheden of van werkzaamheden van toezicht daarop, waarvan de duur zes maanden overschrijdt;

b) het verstrekken van diensten, daaronder begrepen adviezen, door een onderneming door middel van werknemers of andere personeelsleden die daarvoor door de onderneming werden aangeworven, maar uitsluitend indien zulke werkzaamheden op het grondgebied van het land (voor hetzelfde project of voor een verbonden project) worden uitgeoefend gedurende een tijdvak of tijdvakken waarvan de totale duur zes maanden in enig tijdvak van twaalf maanden overschrijdt.

§ 4. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt een « vaste inrichting » niet aanwezig geacht indien :

a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag of uitstalling van aan de onderneming toebehorende goederen;

b) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag of uitstalling;

c) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;

d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen aan te kopen of inlichtingen in te winnen;

e) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend voor reclaimedoeleinden, voor het geven van inlichtingen, voor wetenschappelijk onderzoek of voor soortgelijke werkzaamheden ten behoeve van de onderneming, die van voorbereidende aard zijn of het karakter van hulpwerkzaamheden hebben.

§ 5. Indien een persoon — niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger op wie paragraaf 7 van toepassing is — in een overeenkomstsluitende Staat voor een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat werkzaam is, wordt die onderneming, niettegenstaande de bepalingen van de paragrafen 1 en 2, geacht een vaste inrichting in de eerstbedoelde Staat te hebben voor alle werkzaamheden die deze persoon voor de onderneming verricht, indien die persoon :

a) in die Staat een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht aldaar gewoonlijk uitoefent, tenzij de werkzaamheden van die persoon beperkt blijven tot de in

g) une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles,

h) une installation fixe d'affaires utilisée aux fins de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise,

i) un dépôt de marchandises appartenant à l'entreprise et entreposées aux fins de livraison.

§ 3. L'expression « établissement stable » englobe également :

a) un chantier de construction ou de montage ou des activités de surveillance s'y exerçant, dont la durée dépasse six mois;

b) la fourniture de services, y compris les services de consultants, par une entreprise agissant par l'intermédiaire de salariés ou d'autre personnel engagé par l'entreprise à cette fin, mais seulement lorsque des activités de cette nature se poursuivent (pour le même projet ou un projet connexe) sur le territoire du pays pendant une ou des périodes représentant un total de plus de six mois dans les limites d'une période quelconque de douze mois.

§ 4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, on considère qu'il n'y a pas « établissement stable » si :

a) Il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage ou d'exposition de marchandises appartenant à l'entreprise;

b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage ou d'exposition;

c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations, pour l'entreprise;

e) une installation fixe d'affaires est utilisée pour l'entreprise, aux seules fins de publicité, de fourniture d'informations, de recherches scientifiques ou d'activités analogues qui ont un caractère préparatoire ou auxiliaire.

§ 5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1er et 2, lorsqu'une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 7 — agit dans un Etat contractant pour une entreprise de l'autre Etat contractant, cette entreprise est considérée comme ayant un établissement stable dans le premier Etat contractant pour toutes activités que cette personne exerce pour elle si ladite personne :

a) dispose dans cet Etat du pouvoir, qu'elle y exerce habituellement, de conclure des contrats au nom de l'entreprise, à moins que les activités de cette personne ne soient limitées à celles qui sont énumérées

paragraaf 4 vermelde werkzaamheden die, indien zij met behulp van een vaste bedrijfsinrichting zouden worden verricht, die vaste bedrijfsinrichting niet tot een vaste inrichting zouden stempelen ingevolge de bepalingen van die paragraaf; of

b) zulke machtiging niet bezit maar gewoonlijk in de eerstbedoelde Staat een voorraad goederen aanhoudt waaruit hij geregeld bestellingen uitvoert voor rekening van de onderneming.

§ 6. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt een verzekeringsonderneming van een overeenkomstsluitende Staat, behalve met betrekking tot herverzekering, geacht in de andere overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting te hebben indien zij op het grondgebied van die Staat premies int of aldaar gelegen risico's verzekert door middel van een persoon, niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger op wie paragraaf 7 van toepassing is.

§ 7. Een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat wordt niet geacht een vaste inrichting in de andere overeenkomstsluitende Staat te bezitten op grond van de enkele omstandigheid dat zij in die andere Staat zaken doet door middel van een makelaar, een commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, indien deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen. Wanneer de werkzaamheden van die vertegenwoordiger uitsluitend of nagenoeg uitsluitend voor rekening van die onderneming worden uitgeoefend, wordt hij niet geacht een onafhankelijke vertegenwoordiger te zijn in de zin van deze paragraaf.

§ 8. De enkele omstandigheid dat een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, een vennootschap beheerst of door een vennootschap wordt beheerst, die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat of die in die andere Staat zaken doet (hetzij met behulp van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt één van beide vennootschappen niet tot een vaste inrichting van de andere.

HOOFDSTUK III

Belastingheffing naar het inkomen

Art. 6

Inkomsten uit onroerende goederen

§ 1. Inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit in de andere overeenkomstsluitende Staat gelegen onroerende goederen (inkomsten uit landbouw- of bosbedrijven daaronder begrepen) mogen in die andere Staat worden belast.

au paragraphe 4 et qui, exercées dans une installation fixe d'affaires, ne feraient pas de cette installation fixe d'affaires un établissement stable au sens dudit paragraphe; ou

b) ne disposant pas de ce pouvoir, conserve habituellement dans le premier Etat un stock de marchandises sur lequel elle prélève régulièrement des marchandises aux fins de livraison pour le compte de l'entreprise.

§ 6. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, une entreprise d'assurance d'un Etat contractant est considérée, sauf en matière de réassurance, comme ayant un établissement stable dans l'autre Etat contractant si elle perçoit des primes sur le territoire de cet Etat ou assure des risques qui y sont encourus, par l'intermédiaire d'une personne autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant auquel s'applique le paragraphe 7.

§ 7. Une entreprise d'un Etat contractant n'est pas réputée avoir un établissement stable dans l'autre Etat contractant du seul fait qu'elle exerce son activité dans cet autre Etat par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou de tout autre intermédiaire jouissant d'un statut indépendant, si ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité. Toutefois, lorsque les activités d'un tel agent sont exercées exclusivement ou presque exclusivement pour le compte de cette entreprise, cet agent n'est pas considéré comme un agent indépendant au sens du présent paragraphe.

§ 8. Le fait qu'une société qui est un résident d'un Etat contractant contrôle ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

CHAPITRE III

Imposition des revenus

Art. 6

Revenus immobiliers

§ 1er. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. De uitdrukking « onroerende goederen » heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend door het recht van de overeenkomstsluitende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of het recht tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere bodemrijdommen; schepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.

§ 3. De bepalingen van paragraaf 1 zijn van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie of het rechtstreekse genot, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 3 zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigd voor de uitoefening van een zelfstandig beroep.

Art. 7

Ondernemingswinst

§ 1. Winst van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat is slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, mag de winst van de onderneming in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre zij aan die vaste inrichting kan worden toegerekend.

§ 2. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 wordt, indien een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elke overeenkomstsluitende Staat aan die vaste inrichting de winst toegerekend die zij geacht zou kunnen worden te behalen indien zij een onafhankelijke onderneming zou zijn, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is geheel onafhankelijk zou handelen.

§ 3. Bij het bepalen van de winst van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten kosten, daaronder begrepen kosten van leiding en algemene beheerskosten, die ten behoeve van de vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders.

Het aan de vaste inrichting toe te rekenen deel van de kosten van leiding en algemene beheerskosten

§ 2. L'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue le droit de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés. L'expression comprend en tous cas les accessoires, le cheptel mort ou vif des exploitations agricoles et forestières, les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres ressources naturelles ; les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

§ 3. Les dispositions du paragraphe 1er s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation ou de la jouissance directes, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

Art. 7

Bénéfices des entreprises

§ 1er. Les bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, les bénéfices de l'entreprise sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cet établissement stable.

§ 2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chaque Etat contractant, à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable.

§ 3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration ainsi exposés, soit dans l'Etat où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

La quote-part des dépenses de direction et des frais généraux d'administration à imputer à l'établisse-

wordt bepaald volgens elk aanvaardbaar criterium en met name naar rata van de omzet van de verschillende inrichtingen van de onderneming.

§ 4. Voor zover het in een overeenkomstsluitende Staat gebruikelijk is de aan een vaste inrichting toe te rekenen winst te bepalen op basis van een verdeling van de totale winst van de onderneming over haar verschillende delen, belet paragraaf 2 die overeenkomstsluitende Staat niet de te belasten winst te bepalen volgens de gebruikelijke verdeling; de gevolgde methode van verdeling moet echter zodanig zijn dat het resultaat in overeenstemming is met de in dit artikel neergelegde beginselen.

§ 5. Voor de toepassing van de voorgaande paragrafen wordt de aan de vaste inrichting toe te rekenen winst van jaar tot jaar volgens dezelfde methode bepaald, tenzij er een goede en genoegzame reden bestaat om hiervan af te wijken.

§ 6. Indien in de winst inkomstenbestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in andere artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

Art. 8

Zeevaart en luchtvaart

§ 1. Winst uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer is slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

§ 2. Indien de plaats van de werkelijke leiding van een zeescheepvaartonderneming zich aan boord van een schip bevindt, wordt deze plaats geacht te zijn gelegen in de overeenkomstsluitende Staat waar het schip zijn thuishaven heeft of, indien er geen thuishaven is, in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de exploitant van het schip inwoner is.

§ 3. De bepalingen van paragraaf 1 zijn ook van toepassing op winst verkregen uit de deelneming in een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam voor de exploitatie van zee- of luchtvaart.

Deze regel is in het bijzonder van toepassing op het gedeelte van de aldus door de multinationale vennootschap Air-Afrique verwezenlijkte winst, dat toekomt aan de Staat Senegal of aan ondernemingen waarvan de plaats van werkelijke leiding in die Staat is gelegen, naar rata van hun deelneming in deze vennootschap.

Art. 9

Afhankelijke ondernemingen

Indien

a) een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan

ment stable est déterminée selon tout critère acceptable et notamment au prorata du chiffre d'affaires réalisé dans les divers établissements de l'entreprise.

§ 4. S'il est d'usage, dans un Etat contractant, de déterminer les bénéfices imputables à un établissement stable sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, aucune disposition du paragraphe 2 n'empêche cet Etat contractant de déterminer les bénéfices imposables selon la répartition en usage; la méthode de répartition adoptée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes contenus dans le présent article.

§ 5. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

§ 6. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions de ces articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

Art. 8

Navigation maritime et aérienne

§ 1er. Les bénéfices provenant de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

§ 2. Si le siège de direction effective d'une entreprise de navigation maritime est à bord d'un navire, ce siège est considéré comme situé dans l'Etat contractant où se trouve le port d'attache de ce navire, ou à défaut de port d'attache, dans l'Etat contractant dont l'exploitant du navire est un résident.

§ 3. Les dispositions du paragraphe 1er s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un pool, une exploitation en commun ou un organisme international d'exploitation de la navigation.

En particulier, cette règle s'applique à la fraction des bénéfices ainsi réalisés par la société multinationale Air-Afrique, qui revient à l'Etat sénégalais ou à des entreprises ayant leur siège de direction dans cet Etat, au prorata de leur participation dans cette société.

Art. 9

Entreprises associées

Lorsque

a) une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au con-

de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat, of

b) dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat en van een onderneming van de andere overeenkomstsluitende Staat,

en, in het ene of in het andere geval, tussen de twee ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen, voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mag winst die één van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de winst van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

Art. 10

Dividenden

§ 1. Dividenden betaald door een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

§ 2. Deze dividenden mogen echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 15 percent van het brutobedrag van die dividenden.

In afwijking van het vorige lid mag de belasting in Senegal niet hoger zijn dan 16 percent van het brutobedrag van de dividenden, in zoverre als het tarief van de belasting op inkomsten van roerende kapitalen dat van toepassing is op dividenden die aan niet-inwoners worden betaald, krachtens de wetgeving van Senegal 16 percent bedraagt.

Deze paragraaf laat onverlet de belastingheffing van de vennootschap ter zake van de winst waaruit de dividenden worden betaald.

§ 3. De uitdrukking « dividenden », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, winstaandelen of winstbewijzen, mijnaandelen, oprichtersaandelen of andere rechten op een aandeel in de winst, met uitzondering van schuldvorderingen, alsmede inkomsten uit andere rechten in vennootschappen die volgens de wetgeving van de Staat waarvan de uitkerende vennootschap inwoner is, op dezelfde wijze als inkomsten uit aandelen in de belastingheffing worden betrokken.

Die uitdrukking betekent ook inkomsten — zelfs indien zij worden toegekend in de vorm van interest — die belastbaar zijn :

a) in België, als inkomsten van belegde kapitalen van vennoten in vennootschappen, niet zijnde ven-

trôle ou au capital d'une entreprise de l'autre Etat contractant, ou que

b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leur relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées, qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises mais n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

Art. 10

Dividendes

§ 1er. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Toutefois ces dividendes sont aussi imposables dans l'Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des dividendes est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 pour cent du montant brut desdits dividendes

Par dérogation à l'alinéa précédent, l'impôt établi au Sénégal ne peut excéder 16 pour cent du montant brut des dividendes, dans la mesure où le taux de l'impôt sur le revenu des capitaux mobiliers applicable aux dividendes payés à des non-résidents est de 16 pour cent en vertu de la législation du Sénégal.

Le présent paragraphe n'affecte pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

§ 3. Le terme « dividendes » employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, actions ou bons de jouissance, parts de mine, parts de fondateur ou autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'Etat dont la société distributrice est un résident.

Ce terme désigne également les revenus — même attribués sous la forme d'intérêts — imposables :

a) en Belgique, au titre de revenus de capitaux investis par les associés dans les sociétés autres que

nootschappen op aandelen, die inwoner zijn van België;

b) in Senegal, als inkomsten die worden gelijkgesteld met dividenden die worden toegekend aan aandeelhouders of vennoten van vennootschappen die inwoner zijn van Senegal.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

§ 5. Indien een vennootschap die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat winst of inkomsten verkrijgt uit de andere overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen op dividenden die door de vennootschap aan inwoners van de eerstbedoelde Staat worden betaald, behalve voor zover het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald wezenlijk is verbonden met een in die andere Staat gelegen vaste inrichting of vaste basis, noch de niet-uitgedeelde winst van de vennootschap onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winst of inkomsten die uit die andere Staat afkomstig zijn.

Art. 11

Interest

§ 1. Interest afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag in die andere Staat worden belast.

§ 2. Deze interest mag echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit hij afkomstig is en overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 15 percent van het brutobedrag van de interest.

In afwijking van het vorige lid mag de belasting in Senegal niet hoger zijn dan 16 percent van het brutobedrag van de interest, in zoverre als het tarief van de belasting op inkomsten van roerende kapitalen dat van toepassing is op interesten die aan niet-inwoners wordt betaald, krachtens de wetgeving van Senegal 16 percent bedraagt.

les sociétés par actions qui sont des résidents de la Belgique ;

b) au Sénégal, au titre de revenus assimilés à des dividendes attribués aux actionnaires ou associés des sociétés qui sont des résidents du Sénégal.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

§ 5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre Etat contractant, cet autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société à des résidents du premier Etat, sauf dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe situés dans cet autre Etat, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat.

Art. 11

Intérêts

§ 1er. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Toutefois, ces intérêts sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où ils proviennent, et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 pour cent du montant brut des intérêts.

Par dérogation à l'alinéa précédent, l'impôt établi au Sénégal ne peut excéder 16 pour cent du montant brut des intérêts, dans la mesure où le taux de l'impôt sur le revenu des capitaux mobiliers applicable aux intérêts payés à des non-résidents est de 16 pour cent en vertu de la législation du Sénégal.

§ 3. De uitdrukking « interest », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit schuldvorderingen van welke aard ook, al dan niet gewaarborgd door hypotheek of al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst van de schuldenaar, en in het bijzonder inkomsten uit overheidsleningen en obligaties, daaronder begrepen premies en loten op die effecten; voor de toepassing van dit artikel omvat de uitdrukking « interest » echter niet boeten voor laat-tijdige betaling, noch interest die overeenkomstig artikel 10, paragraaf 3, tweede lid, als dividenden wordt behandeld.

§ 4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest is verschuldigd, met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

§ 5. Interest wordt geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de interest, ongeacht of hij inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de schuld, ter zake waarvan de interest wordt betaald werd aangegaan en de interest ten laste komt van die vaste inrichting of die vaste basis, wordt die interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of de vaste basis is gevestigd.

§ 6. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de interest, gelet op de schuldvordering waarvoor hij wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op dit laatstbedoelde bedrag van toepassing. In dat geval blijft het daarboven uitgaande deel van de interest, in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, belastbaar overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

Art. 12

Royalty's

§ 1. Royalty's afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

§ 3. Le terme « intérêts » employé dans le présent article désigne les revenus des créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices du débiteur, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres ; cependant, le terme « intérêts » ne comprend pas, au sens du présent article, les pénalisations pour paiement tardif ni les intérêts traités comme des dividendes en vertu de l'article 10, paragraphe 3, deuxième alinéa.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les intérêts, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

§ 5. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

§ 6. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des intérêts reste imposable, conformément à sa législation, dans l'Etat contractant d'où proviennent les intérêts.

Art. 12

Redevances

§ 1er. Les redevances provenant d'un Etat contractant et payées à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Deze royalty's mogen echter ook in de overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn en overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 10 percent van het brutobedrag van de royalty's.

§ 3. De uitdrukking « royalty's », zoals gebezigd in dit artikel, betekent vergoedingen van welke aard ook voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, daaronder begrepen bioscoopfilms en films of banden voor radio of televisie, van een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening, een model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze, alsmede voor het gebruik van of voor het recht van gebruik van, nijverheids- of handelsuitrusting dan wel wetenschappelijke uitrusting, die geen onroerend goed is als bedoeld in artikel 6, en voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap.

§ 4. De bepalingen van paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, een nijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed uit hoofde waarvan de royalty's, met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

§ 5. Royalty's worden geacht uit een overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de royalty's, ongeacht of hij een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de verbintenis, uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald werd aangegaan en die de last van de royalty's draagt, worden die royalty's geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of vaste basis is gevestigd.

§ 6. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval blijft het daarboven uitgaande

§ 2. Toutefois, ces redevances sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où elles proviennent, et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des redevances est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 10 pour cent du montant brut des redevances.

§ 3. Le terme « redevances » employé dans le présent article désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les films cinématographiques et les films ou bandes pour la radiodistribution ou la télévision, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique ne constituant pas un bien immobilier visé à l'article 6 et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

§ 4. Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat d'où proviennent les redevances, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des redevances s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

§ 5. Les redevances sont considérées comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel le contrat donnant lieu au paiement des redevances a été conclu et qui supporte la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

§ 6. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des redevances reste imposable, conformément à sa législa-

deel van de royalty's, in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, belastbaar overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

Art. 13

Vermogenswinst

§ 1. Voordelen die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 6 die in de andere overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, mogen in die andere Staat worden belast.

§ 2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, of van roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, daaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van die vaste inrichting (alleen of te zamen met de gehele onderneming) of van die vaste basis, mogen in die andere Staat worden belast.

§ 3. Voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt, zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waar de winst verkregen uit die exploitatie krachtens artikel 8 belastbaar is.

§ 4. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen dan die vermeld in de paragrafen 1, 2 en 3 zijn slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de vervreemder inwoner is.

Art. 14

Zelfstandige beroepen

§ 1. Inkomsten verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij die inwoner in de andere overeenkomstsluitende Staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden geregeld over een vaste basis beschikt. Indien hij over zulk een vaste basis beschikt, mogen de inkomsten in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre als zij aan die vaste basis kunnen worden toegerekend.

§ 2. De uitdrukking « vrij beroep » omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of

tion, dans l'Etat contractant d'où proviennent les redevances.

Art. 13

Gains en capital

§ 1er. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant, ou de biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris de tels gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 3. Les gains provenant de l'aliénation de navires ou aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où les bénéfices provenant de cette exploitation sont imposables en vertu de l'article 8.

§ 4. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1er, 2 et 3, ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est un résident.

Art. 14

Professions indépendantes

§ 1er. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités de caractère indépendant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que ce résident ne dispose de façon habituelle dans l'autre Etat contractant d'une base fixe pour l'exercice de ses activités. S'il dispose d'une telle base fixe, les revenus sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où il sont imposables à cette base fixe.

§ 2. L'expression « profession libérale » comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique,

onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, ingenieurs, architecten, tandartsen en accountants.

Art. 15

Niet-zelfstandige beroepen

§ 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18 en 19 zijn lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, mogen de ter zake daarvan verkregen beloningen in die andere Staat worden belast.

§ 2. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 1 zijn beloningen verkregen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een in de andere overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien :

a) de verkrijger in de andere Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in enig tijdvak van twaalf maanden een totaal van 183 dagen niet te boven gaan, en

b) de beloningen worden betaald door of namens een werkgever die niet inwoner van de andere Staat is, en

c) de beloningen niet ten laste komen van een vaste inrichting of een vaste basis, die de werkgever in de andere Staat heeft.

§ 3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel mogen beloningen verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd, worden belast in de overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

Beloningen verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een luchtvaartuig dat in internationaal verkeer door de multinationale vennootschap Air-Afrique wordt geëxploiteerd zijn evenwel slechts belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat waarvan de verkrijger inwoner is.

Art. 16

Tantièmes

§ 1. Tantièmes, presentiegelden en andere soortgelijke beloningen, door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkregen in zijn hoedanigheid van lid van de raad van bestuur of van toezicht of van een gelijkaardig orgaan van een vennootschap op aandelen die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

Art. 15

Professions dépendantes

§ 1er. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18 et 19, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1er, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié exercé dans l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat si :

a) le bénéficiaire séjourne dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours d'une période quelconque de douze mois, et

b) les rémunérations sont payées par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas un résident de l'autre Etat, et

c) la charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

§ 3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international sont imposables dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

Toutefois, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un aéronef exploité en trafic international par la société multinationale Air-Afrique ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le bénéficiaire est un résident.

Art. 16

Tantièmes

§ 1er. Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou de surveillance ou d'un organe analogue d'une société par actions qui est un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

De bepalingen van deze paragraaf zijn ook van toepassing op beloningen verkregen ter zake van de uitoefening van werkzaamheden die dezelfde aard hebben als die welke worden uitgeoefend door een persoon zoals bedoeld in het vorige lid.

§ 2. Beloningen die een persoon op wie paragraaf 1 van toepassing is, van de vennootschap ontvangt ter zake van de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden van beheer of van technische aard, zijn overeenkomstig de bepalingen van artikel 15 belastbaar.

Art. 17

Artiesten en sportbeoefenaars

§ 1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15 mogen inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit zijn persoonlijke werkzaamheden die hij in de andere overeenkomstsluitende Staat verricht in de hoedanigheid van artiest, zoals toneelspeler, film-, radio- of televisieartiest, of musicus, of in de hoedanigheid van sportbeoefenaar, in die andere Staat worden belast.

§ 2. Indien inkomsten uit werkzaamheden die een artiest of een sportbeoefenaar persoonlijk en als zodanig verricht, niet worden toegekend aan de artiest of aan de sportbeoefenaar zelf maar aan een andere persoon, mogen die inkomsten, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15, worden belast in de overeenkomstsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of de sportbeoefenaar worden verricht.

§ 3. Niettegenstaande de bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn inkomsten die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit werkzaamheden die hij persoonlijk en als artiest verricht in het kader van een cultureel akkoord tussen beide overeenkomstsluitende Staten, slechts in die Staat belastbaar.

Art. 18

Pensioenen

Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19, paragraaf 2, zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen betaald aan een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat ter zake van een vroegere dienstbetrekking, slechts in die Staat belastbaar.

Art. 19

Overheidsfuncties

§ 1. a) Beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan

Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent aussi aux rétributions reçues en raison de l'exercice de fonctions analogues à celles exercées par une personne visée à l'alinéa précédent.

§ 2. Toutefois, les rémunérations qu'une personne visée au paragraphe 1er reçoit de la société en raison de l'exercice d'une activité journalière de direction ou de caractère technique sont imposables conformément aux dispositions de l'article 15.

Art. 17

Artistes et sportifs

§ 1er. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre Etat contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou qu'un musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans cet autre Etat.

§ 2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste de spectacle ou un sportif exerce personnellement et en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'Etat contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

§ 3. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1er et 2, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'activités personnelles exercées en tant qu'artiste du spectacle dans le cadre d'un accord d'échanges culturels conclu entre les deux Etats contractants ne sont imposables que dans l'Etat dont l'artiste du spectacle est un résident.

Art. 18

Pensions

Sous réserve des dispositions de l'article 19, paragraphe 2, les pensions et autres rémunérations similaires, payées à un résident d'un Etat contractant au titre d'un emploi antérieur, ne sont imposables que dans cet Etat.

Art. 19

Fonctions publiques

§ 1er. a) Les rémunérations, autres que les pensions, payées par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales à une

aan een natuurlijke persoon, ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar.

b) Die beloningen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de diensten in die Staat worden bewezen en de natuurlijke persoon inwoner van die Staat is, die :

1° onderdaan is van die Staat, of

2° niet uitsluitend met het oog op het bewijzen van de diensten inwoner van die Staat is geworden.

§ 2. a) Pensioenen door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan, hetzij rechtstreeks, hetzij uit door hen in het leven geroepen fondsen, betaald aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar.

b) Die pensioenen zijn evenwel slechts in de andere overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de natuurlijke persoon inwoner en onderdaan is van die Staat.

§ 3. De bepalingen van de artikelen 15, 16 en 18 zijn van toepassing op beloningen en pensioenen ter zake van diensten bewezen in het kader van een nijverheids- of handelsbedrijf uitgeoefend door een overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan.

Art. 20

Students

Bedragen die een student of een voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde persoon, die inwoner is, of onmiddellijk vóór zijn bezoek aan een overeenkomstsluitende Staat inwoner was, van de andere overeenkomstsluitende Staat en die uitsluitend voor zijn studie of opleiding in de eerstbedoelde Staat verblijft, ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, zijn in die Staat niet belastbaar, op voorwaarde dat die bedragen afkomstig zijn uit bronnen buiten die Staat.

Art. 21

Andere inkomsten

§ 1. Ongeacht de afkomst ervan zijn bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat die niet in de voorgaande artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, slechts in die Staat belastbaar.

§ 2. De bepaling van paragraaf 1 is niet van toepassing op inkomsten, niet zijnde inkomsten uit onroerende goederen als omschreven in artikel 6, paragraaf 2, indien de verkrijger van die inkomsten, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, in de andere overeenkomstsluitende Staat een nijver-

personeel fysieke, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité, ne sont imposables que dans cet Etat.

b) Toutefois, ces rémunérations ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si les services sont rendus dans cet Etat et si la personne physique est un résident de cet Etat qui :

1° possède la nationalité de cet Etat, ou

2° n'est pas devenu un résident de cet Etat à seule fin de rendre les services.

§ 2. a) Les pensions payées par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales, soit directement soit par prélèvement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité, ne sont imposables que dans cet Etat.

b) Toutefois, ces pensions ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si la personne physique est un résident de cet Etat et en possède la nationalité.

§ 3. Les dispositions des articles 15, 16 et 18 s'appliquent aux rémunérations et pensions payées au titre de services rendus dans le cadre d'une activité industrielle ou commerciale exercée par un Etat contractant ou l'une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales.

Art. 20

Etudiants

Les sommes qu'un étudiant ou un stagiaire qui est, ou qui était immédiatement avant de se rendre dans un Etat contractant, un résident de l'autre Etat contractant et qui séjourne dans le premier Etat à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation ne sont pas imposables dans cet Etat, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet Etat.

Art. 21

Autres revenus

§ 1er. Les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant, d'où qu'ils proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents de la présente Convention ne sont imposables que dans cet Etat.

§ 2. Les dispositions du paragraphe 1er ne s'appliquent pas aux revenus autres que les revenus provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont définis à l'article 6, paragraphe 2, lorsque le bénéficiaire de tels revenus, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant, soit une activité indus-

heids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed dat de inkomsten oplevert, met die vaste inrichting of die vaste basis wezenlijk is verbonden. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 of van artikel 14, naar het geval, van toepassing.

HOOFDSTUK IV

Wijze waarop dubbele belasting wordt vermeden

Art. 22

§ 1. In België wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

a) Indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt die ingevolge de bepalingen van de Overeenkomst, met uitzondering van de bepaling van artikel 10, paragraaf 2, artikel 11, paragrafen 2 en 6, en artikel 12, paragrafen 2 en 6, in Senegal mogen worden belast, stelt België die inkomsten vrij van belasting, maar mag het, om het bedrag van de Belgische belasting op het overige inkomen van die inwoner te berekenen, hetzelfde tarief toepassen dat van toepassing zou zijn indien die inkomsten niet waren vrijgesteld.

b) Indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt die deel uitmaken van zijn samengestelde inkomen dat aan de Belgische belasting is onderworpen, en die bestaan uit dividenden die belastbaar zijn ingevolge artikel 10, paragraaf 2, en niet van Belgische belasting zijn vrijgesteld ingevolge c) hierna, uit interest die belastbaar is ingevolge artikel 11, paragrafen 2 of 6, of uit royalty's die belastbaar zijn ingevolge artikel 12, paragrafen 2 of 6, wordt het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting waarin de Belgische wetgeving voorziet, op de voorwaarden en tegen het tarief van die wetgeving verrekend met de Belgische belasting op die inkomsten.

c) Indien een vennootschap die inwoner is van België, aandelen in eigendom bezit van een vennootschap die inwoner is van Senegal, worden de dividenden die haar door de laatstbedoelde vennootschap worden betaald en die ingevolge artikel 10, paragraaf 2, in Senegal mogen worden belast, in België vrijgesteld van vennootschapsbelasting in zoverre als vrijstelling zou worden verleend indien beide vennootschappen inwoner zouden zijn van België.

d) Indien verliezen die een onderneming die door een inwoner van België wordt gedreven in een in Senegal gelegen vaste inrichting heeft geleden, volgens de Belgische wetgeving voor de belastingheffing van die onderneming in België werkelijk in mindering van de winst van die onderneming werden gebracht,

trielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des revenus s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant les cas, sont applicables.

CHAPITRE IV

Méthodes pour éliminer les doubles impositions

Art. 22

§ 1er. En ce qui concerne la Belgique, la double imposition est évitée de la manière suivante :

a) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus qui sont imposables au Sénégal conformément aux dispositions de la Convention, à l'exception de celles des articles 10, paragraphe 2, 11, paragraphes 2 et 6, et 12, paragraphes 2 et 6, la Belgique exempte de l'impôt ces revenus mais elle peut, pour calculer le montant de ses impôts sur le reste du revenu de ce résident, appliquer le même taux que si les revenus en question n'avaient pas été exemptés.

b) Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des éléments de revenu qui sont compris dans son revenu global soumis à l'impôt belge et consistent en dividendes imposables conformément à l'article 10, paragraphe 2, et non exemptés d'impôt belge en vertu du c) ci-après, en intérêts imposables conformément à l'article 11, paragraphe 2 ou 6, ou en redevances imposables conformément à l'article 12, paragraphe 2 ou 6, la quotité forfaitaire d'impôt étranger prévue par la législation belge est imputée, dans les conditions et au taux prévu par cette législation, sur l'impôt belge afférent auxdits revenus.

c) Lorsqu'une société qui est un résident de la Belgique a la propriété d'actions ou parts d'une société qui est un résident du Sénégal, les dividendes qui lui sont payés par cette dernière société et qui sont imposables au Sénégal conformément à l'article 10, paragraphe 2, sont exemptés de l'impôt des sociétés en Belgique, dans la mesure où cette exemption serait accordée si les deux sociétés étaient des résidents de la Belgique.

d) Lorsque, conformément à la législation belge, des pertes subies par une entreprise exploitée par un résident de la Belgique dans un établissement stable situé au Sénégal ont été effectivement déduites des bénéfices de cette entreprise pour son imposition en Belgique, l'exemption prévue au a) ci-avant ne s'ap-

is de vrijstelling volgens a) hiervoren in België niet van toepassing op de winst van andere belastbare tijdperken die aan die inrichting kan worden toegerekend, in zoverre als deze winst ook in Senegal door de verrekening van die verliezen van belasting werd vrijgesteld.

§ 2. In Senegal wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

a) Senegal mag de inkomsten die op grond van de overeenkomst in België mogen worden belast en niet onder b) hierna vallen niet opnemen in de grondslag van de in artikel 2 vermelde belastingen, maar behoudt het recht die belastingen te berekenen tegen het tarief dat overeenstemt met het totale bedrag van de volgens zijn wetgeving belastbare inkomsten.

b) Dividenden als bedoeld in artikel 10, interest als bedoeld in artikel 11 en royalty's als bedoeld in artikel 12, die afkomstig zijn uit België en die betaald zijn aan inwoners van Senegal, kunnen in de laatstbedoelde Staat niet worden onderworpen aan enige andere belasting dan :

— voor natuurlijke personen, de algemene belasting naar het inkomen;

— voor andere personen, de belasting op nijverheids- en handelswinst en op landbouwwinst, onverminderd de aftrekken of verminderingen waarin de wetgeving van Senegal voorziet voor het bepalen van de aan die belasting te onderwerpen winst.

HOOFDSTUK V

Bijzondere bepalingen

Art. 23

Non-discriminatie

§ 1. Onderdanen van een overeenkomstsluitende Staat worden in de andere overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van die andere Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 1 is deze bepaling ook van toepassing op personen die niet inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten.

§ 2. Staatlozen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat, worden noch in de ene noch in de andere overeenkomstsluitende Staat onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van de desbetreffende Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen.

plique pas en Belgique aux bénéfices d'autres périodes imposables qui sont imputables à cet établissement, dans la mesure où ces bénéfices ont aussi été exemptés d'impôt au Sénégal, en raison de leur compensation avec lesdites pertes.

§ 2. En ce qui concerne le Sénégal, la double imposition est évitée de la manière suivante :

a) Le Sénégal ne peut comprendre dans l'assiette de ses impôts visés à l'article 2, les revenus imposables en Belgique en vertu de la Convention et non couverts par le b) ci-après, mais il conserve le droit de calculer ces impôts au taux correspondant à l'ensemble des revenus imposables suivant sa législation.

b) Les dividendes visés à l'article 10, les intérêts visés à l'article 11, et les redevances visées à l'article 12, qui proviennent de Belgique et qui sont payés à des résidents du Sénégal, ne peuvent être soumis dans ce dernier Etat à aucun impôt autre que :

— en ce qui concerne les personnes physiques, l'impôt général sur le revenu ;

— en ce qui concerne les autres personnes, l'impôt sur les bénéfices industriels et commerciaux et sur les bénéfices de l'exploitation agricole, ceci sans préjudice des déductions prévues par la législation du Sénégal pour la détermination des bénéfices imposables audit impôt.

CHAPITRE V

Dispositions spéciales

Art. 23

Non-discrimination

§ 1er. Les nationaux d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet autre Etat qui se trouvent dans la même situation. La présente disposition s'applique aussi, nonobstant les dispositions de l'article 1er, aux personnes qui ne sont pas des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

§ 2. Les apatrides qui sont des résidents d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'un ou l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de l'Etat concerné qui se trouvent dans la même situation.

§ 3. De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat in de andere overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat bij de belastingheffing de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de gezinstoestand of gezinslasten te verlenen die hij aan zijn eigen inwoners verleent.

§ 4. Behalve indien de bepalingen van artikel 9, artikel 11, paragraaf 6, of artikel 12, paragraaf 6, van toepassing zijn, worden interest, royalty's en andere uitgaven die door een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat worden betaald, bij het bepalen van de belastbare winst van die onderneming op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht, alsof zij aan een inwoner van de eerstbedoelde Staat zouden zijn betaald.

§ 5. Ondernemingen van een overeenkomstsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele, onmiddellijk of middellijk, in het bezit is van, of wordt beheerst door, één of meer inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat, worden in de eerstbedoelde Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan andere, soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.

§ 6. Geen enkele bepaling van dit artikel mag aldus worden uitgelegd dat zij :

a) een overeenkomstsluitende Staat belet van het totaal bedrag van de winst van een vaste inrichting in die Staat, hetzij van een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in die andere Staat heeft, belasting te heffen tegen het tarief dat door de wetgeving van de eerstbedoelde Staat is bepaald, met dien verstande dat dit tarief niet hoger mag zijn dan het maximum tarief dat van toepassing is op de winst van vennootschappen die inwoner zijn van de eerstbedoelde Staat;

b) een overeenkomstsluitende Staat belet van dividenden uit een aandelenbezit dat wezenlijk verbonden is met een in die Staat gelegen vaste inrichting of vaste basis van een vennootschap die inwoner is van de andere overeenkomstsluitende Staat of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in die andere Staat heeft en als een rechtspersoon in de eerstbedoelde Staat belastbaar is, de roerende voorheffing of de belasting op inkomsten van roerende kapitalen te heffen.

§ 7. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 2 zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing op belasting van elke soort en benaming.

§ 3. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant n'est pas établie dans cet autre Etat d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre Etat qui exercent la même activité. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un Etat contractant à accorder aux résidents de l'autre Etat contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

§ 4. A moins que les dispositions de l'article 9, de l'article 11, paragraphe 6, ou de l'article 12, paragraphe 6, ne soient applicables, les intérêts, redevances et autres dépenses payés par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier Etat.

§ 5. Les entreprises d'un Etat contractant, dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre Etat contractant, ne sont soumises dans le premier Etat à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujetties les autres entreprises similaires du premier Etat.

§ 6. Aucune disposition du présent article ne peut être interprétée comme empêchant :

a) un Etat contractant d'imposer au taux prévu par sa législation le montant total des bénéfices d'un établissement stable, situé dans cet Etat, soit d'une société qui est un résident de l'autre Etat contractant, soit d'une association ayant son siège de direction effective dans cet autre Etat, pourvu que le taux précité n'excède pas le taux maximal applicable à l'ensemble ou à une fraction des bénéfices des sociétés qui sont des résidents du premier Etat ;

b) un Etat contractant de prélever, suivant le cas, le précompte mobilier ou l'impôt sur le revenu des capitaux mobiliers, sur les dividendes afférents à une participation se rattachant effectivement à un établissement stable ou une base fixe dont dispose dans cet Etat une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou une association ayant son siège de direction effective dans cet autre Etat et qui est imposable comme une personne morale dans le premier Etat.

§ 7. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2, aux impôts de toute nature ou dénomination.

Art. 24

Regeling voor onderling overleg

§ 1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst, kan hij, onverminderd de rechtsmiddelen waarin het interne recht van die Staten voorziet, zijn geval voorleggen aan de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij inwoner is, of indien zijn geval onder artikel 23, paragraaf 1, ressorteert, aan die van de overeenkomstsluitende Staat waarvan hij de nationaliteit bezit. Het geval moet worden voorgelegd binnen drie jaar nadat de maatregel die leidt tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de Overeenkomst, voor het eerst te zijner kennis is gebracht.

§ 2. De bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing ervan te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat te regelen, ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst, te vermijden.

§ 3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van de Overeenkomst, in onderlinge overeenstemming op te lossen.

§ 4. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten plegen onderling overleg omtrent de administratieve maatregelen die voor de uitvoering van de bepalingen van de Overeenkomst nodig zijn en met name omtrent de bewijsstukken die de inwoners van elke Staat moeten overleggen om in de andere Staat de in deze Overeenkomst bedongen belastingvrijstellingen of -verminderingen te genieten.

§ 5. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten stellen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding met het oog op de toepassing van de Overeenkomst.

Art. 25

Uitwisseling van inlichtingen

§ 1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die nodig zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze Overeenkomst of aan die van de nationale wetgeving van de overeenkomstsluitende Staten met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, voor zover de heffing van die belastingen niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door

Art. 24

Procédure amiable

§ 1er. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par un Etat contractant ou par les deux Etats contractants entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention, elle peut, indépendamment des recours prévus par le droit interne de ces Etats, soumettre son cas à l'autorité compétence de l'Etat contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève de l'article 23, paragraphe 1er, à celle de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité. Le cas doit être soumis dans les trois ans qui suivent la première notification de la mesure qui entraîne une imposition non conforme aux dispositions de la Convention.

§ 2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme à la Convention.

§ 3. Les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent, par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de la Convention.

§ 4. Les autorités compétentes des Etats contractants se concertent au sujet des mesures administratives nécessaires à l'exécution des dispositions de la Convention et notamment au sujet des justifications à fournir par les résidents de chaque Etat pour bénéficier dans l'autre Etat des exemptions ou réductions d'impôts prévues à cette Convention.

§ 5. Les autorités compétentes des Etats contractants communiquent directement entre elles pour l'application de la Convention.

Art. 25

Echange de renseignements

§ 1er. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements nécessaires pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou celles de la législation interne des Etats contractants relative aux impôts visés par la Convention dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit n'est pas contraire à la Convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par l'article 1er. Les renseignements reçus par un Etat contractant sont tenus se-

artikel 1. De door een overeenkomstsluitende Staat verkregen inlichtingen worden op dezelfde wijze geheim gehouden als de inlichtingen die onder de nationale wetgeving van die Staat zijn verkregen en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van, de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van, of de beslissing in beroepszaken betrekking hebbende op de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is. Deze personen of autoriteiten gebruiken deze inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen van deze inlichtingen melding maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen.

§ 2. In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 1 aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen :

- a) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van de wetgeving en de administratieve praktijk van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;
- b) bijzonderheden te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;
- c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

Art. 26

Invorderingsbijstand

§ 1. De overeenkomstsluitende Staten verlenen elkaar hulp en bijstand voor de betekening en de invordering van de in artikel 2 vermelde belasting alsmede van de opcentiemen, verhogingen, interest, kosten en boeten van niet-strafrechterlijke aard.

§ 2. Op verzoekschrift van de bevoegde autoriteit van een overeenkomstsluitende Staat zorgt de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat, overeenkomstig de wetten en de regels die voor de betekening en de invordering van de belastingen van die laatstbedoelde Staat van toepassing zijn, voor de betekening en de invordering van de in paragraaf 1 bedoelde belastingvorderingen die in de eerstbedoelde Staat eisbaar zijn. Die vorderingen genieten geen enkel voorrecht in de aangezochte Staat en deze is niet gehouden uitvoeringsmiddelen aan te wenden die niet toegelaten zijn door de wetten en de regels van de verzoekende Staat.

§ 3. De in paragraaf 2 bedoelde verzoekschriften worden gestaafd met een officieel afschrift van de uitvoerbare titel, eventueel vergezeld van een officieel afschrift van de administratieve of rechterlijke beslissingen die het gezag van het gewijsde hebben verworven.

crets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet Etat et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts visés par la Convention, par les procédures ou poursuites concernant ces impôts, ou par les décisions sur les recours relatifs à ces impôts. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent faire état de ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

§ 2. Les dispositions du paragraphe 1er ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation :

- a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;
- b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;
- c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

Art. 26

Assistance au recouvrement

§ 1er. Les Etats contractants s'engagent à se prêter mutuellement aide et assistance aux fins de notifier et de recouvrer les impôts visés à l'article 2 ainsi que tous additionnels, accroissements, intérêts, frais et amendes sans caractère pénal.

§ 2. Sur requête de l'autorité compétente d'un Etat contractant, l'autorité compétente de l'autre Etat contractant assure, suivant les dispositions légales et réglementaires applicables à la notification et au recouvrement desdits impôts de ce dernier Etat, la notification et le recouvrement des créances fiscales visées au paragraphe 1er, qui sont exigibles dans le premier Etat. Ces créances ne jouissent d'aucun privilège dans l'Etat requis et celui-ci n'est pas tenu d'appliquer des moyens d'exécution qui ne sont pas autorisés par les dispositions légales ou réglementaires de l'Etat requérant.

§ 3. Les requêtes visées au paragraphe 2 sont appuyées d'une copie officielle des titres exécutoires, accompagnée, s'il échet, d'une copie officielle des décisions administratives ou judiciaires passées en force de chose jugée.

§ 4. Met betrekking tot belastingvorderingen waartegen beroep openstaat mag de bevoegde autoriteit van een overeenkomstsluitende Staat, om zijn rechten te vrijwaren, de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat verzoeken de conservatoire maatregelen te nemen waarin diens wetgeving voorziet; de bepalingen van de paragrafen 1 tot 3 zijn mutatis mutandis op die maatregelen van toepassing.

§ 5. De bepalingen van artikel 25, paragraaf 1, zijn mede van toepassing op elke inlichting die ingevolge dit artikel ter kennis van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Staat wordt gebracht.

Art. 27

Beperking van de uitwerking van de overeenkomst

§ 1. De bepalingen van deze Overeenkomst beperken niet de belastingheffing, volgens de Belgische wet, van een vennootschap die inwoner is van België, in geval van inkoop van haar eigen aandelen of delen of naar aanleiding van de verdeling van haar maatschappelijk vermogen.

§ 2. De bepalingen van de Overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en van consulaire posten ontleenen aan de algemene regelen van het volkenrecht of aan bepalingen van bijzondere akkoorden.

§ 3. Voor de toepassing van de Overeenkomst worden de leden van een diplomatieke vertegenwoordiging of van een consulaire post van een overeenkomstsluitende Staat, die in de andere overeenkomstsluitende Staat of in de derde Staat geaccrediteerd zijn en die de nationaliteit van de Zendstaat bezitten, geacht inwoner te zijn van de laatstbedoelde Staat indien zij aldaar aan dezelfde verplichtingen inzake belastingen naar het inkomen zijn onderworpen als de inwoners van die Staat.

§ 4. De Overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of hun ambtenaren, noch op personen die lid zijn van een diplomatieke vertegenwoordiging of van een consulaire post van een derde Staat, indien deze op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat verblijven en inzake belastingen naar het inkomen niet als inwoners van de ene of de andere overeenkomstsluitende Staat worden behandeld.

§ 5. De bepalingen van de Overeenkomst laten onverlet de fiscale bepalingen van Overeenkomsten inzake technische bijstand die de overeenkomstsluitende Staten vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst hebben gesloten of nadien ter vervanging daarvan sluiten.

§ 4. En ce qui concerne les créances fiscales qui sont susceptibles de recours, l'autorité compétente d'un Etat contractant peut, pour la sauvegarde de ses droits, demander à l'autorité compétente de l'autre Etat contractant de prendre les mesures conservatoires prévues par la législation de celui-ci; les dispositions des paragraphes 1er à 3 sont applicables, mutatis mutandis, à ces mesures.

§ 5. Les dispositions de l'article 25, paragraphe 1er, s'appliquent également à tout renseignement porté, en exécution du présent article, à la connaissance de l'autorité compétente de l'Etat requis.

Art. 27

Limitation des effets de la Convention

§ 1er. Les dispositions de la présente Convention ne limitent pas l'imposition d'une société résidente de la Belgique, conformément à la législation belge, en cas de rachat de ses propres actions ou parts ou à l'occasion du partage de son avoir social.

§ 2. Les dispositions de la Convention ne portent pas atteinte aux privilèges fiscaux dont bénéficient les membres des missions diplomatiques et des postes consulaires en vertu soit des règles générales du droit des gens, soit des dispositions d'accords particuliers.

§ 3. Aux fins de la Convention, les membres d'une mission diplomatique ou d'un poste consulaire d'un Etat contractant accrédités dans l'autre Etat contractant ou dans un Etat tiers, qui ont la nationalité de l'Etat accréditant, sont réputés être des résidents dudit Etat s'ils y sont soumis aux mêmes obligations, en matière d'impôts sur le revenu, que les résidents de cet Etat.

§ 4. La Convention ne s'applique pas aux organisations internationales, à leurs organes ou à leurs fonctionnaires, ni aux personnes qui sont membres d'une mission diplomatique ou d'un poste consulaire d'un Etat tiers, lorsqu'ils se trouvent sur le territoire d'un Etat contractant et ne sont pas traités comme des résidents dans l'un ou l'autre Etat contractant en matière d'impôts sur le revenu.

§ 5. Les dispositions de la Convention ne portent pas atteinte aux dispositions fiscales contenues dans les conventions d'assistance technique conclues entre les Etats contractants avant l'entrée en vigueur de la présente Convention ou dans celles qui remplaceraient ultérieurement ces conventions.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Art. 28

Inwerkingtreding

§ 1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk te Dakar worden uitgewisseld.

§ 2. De Overeenkomst zal in werking treden op de dertigste dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging en haar bepalingen zullen toepassing vinden :

a) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging;

b) op de andere belastingen geheven naar inkomsten van de jaren of de belastbare tijdperken die beginnen na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging.

§ 3. Vanaf de dag dat deze Overeenkomst in werking treedt en zolang ze van kracht blijft, is artikel 19 van de Overeenkomst inzake handelsscheepvaart tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Senegal, ondertekend te Dakar op 1 december 1982, niet van toepassing in de relaties tussen België en Senegal.

Art. 29

Beeindiging

Deze Overeenkomst blijft van kracht totdat zij door een overeenkomstsluitende Staat is opgezegd; maar elke overeenkomstsluitende Staat kan tot en met de 30^e juni van elk kalenderjaar vanaf het vijfde jaar dat volgt op het jaar van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging, aan de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg een schriftelijke opzegging doen toekomen. In geval van opzegging vóór 1 juli van zulk jaar, zal de Overeenkomst voor de laatste maal van toepassing zijn :

a) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld ten laatste op 31 december van het jaar van de opzegging;

b) op de andere belastingen geheven naar de inkomsten van het jaar of het belastbare tijdperk dat ten laatste op 31 december van het jaar van de opzegging eindigt.

CHAPITRE VI

Dispositions finales

Art. 28

Entrée en vigueur

§ 1er. La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à Dakar aussitôt que possible.

§ 2. La Convention entrera en vigueur le trentième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions seront applicables :

a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'échange des instruments de ratification;

b) aux autres impôts établis sur des revenus réalisés au cours des années ou des périodes imposables qui commencent après la date de l'échange des instruments de ratification.

§ 3. A partir du jour où la présente Convention entre en vigueur et aussi longtemps qu'elle le restera, l'article 19 de l'Accord de coopération entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République du Sénégal en matière de marine marchande, signé à Dakar le 1er décembre 1982, ne s'appliquera pas dans les relations entre la Belgique et le Sénégal.

Art. 29

Dénonciation

La présente Convention demeurera en vigueur tant qu'elle n'aura pas été dénoncée par un Etat contractant; mais chacun des Etats contractants pourra, jusqu'au 30 juin inclus de toute année civile à partir de la cinquième année suivant celle de l'échange des instruments de ratification, la dénoncer par écrit et par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant. En cas de dénonciation avant le 1er juillet d'une telle année, la Convention s'appliquera pour la dernière fois :

a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement au plus tard le 31 décembre de l'année de la dénonciation;

b) aux autres impôts établis sur des revenus réalisés au cours de l'année ou de la période imposable prenant fin au plus tard le 31 décembre de l'année de la dénonciation.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun respectieve Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend en daaraan hun zegel hebben gehecht.

GEDAAN te Brussel, op 29 september 1987, in tweevoud, in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde de twee teksten gelijkelijk authentiek.

*Voor de Regering
van het Koninkrijk
België :*

Léo TINDEMANS

*Voor de Regering
van de Republiek
Senegal :*

Mamadou SOW

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

FAIT à Bruxelles, le 29 septembre 1987, en double exemplaire, en langues française et néerlandaise, les deux textes faisant également foi.

*Pour le Gouvernement
du Royaume
de Belgique :*

Léo TINDEMANS

*Pour le gouvernement
de la République
du Sénégal :*

Mamadou SOW